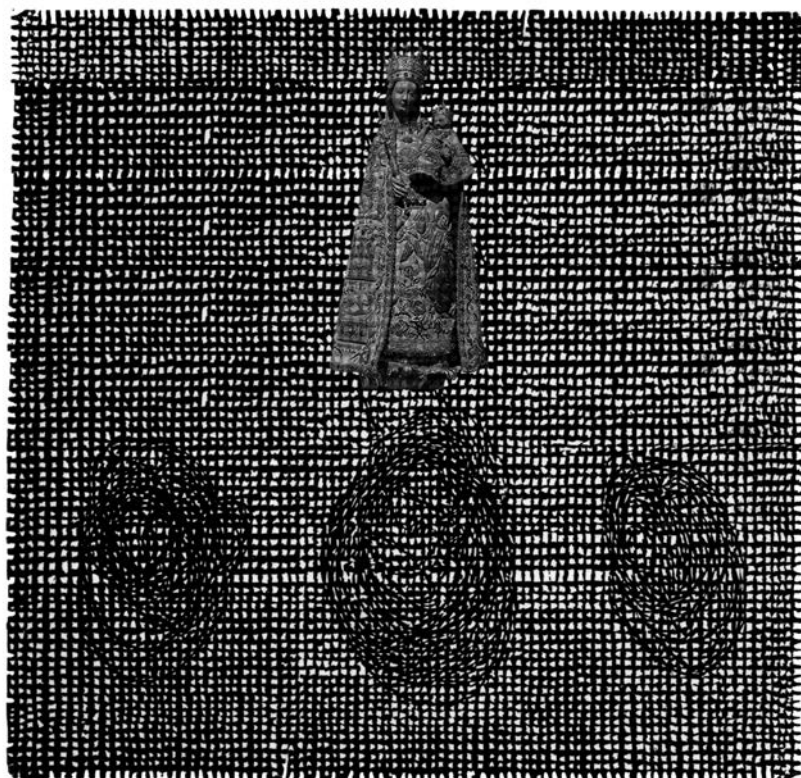

Legendy rzeszowskie Marka Czarnoty

w ilustracjach pracowników i studentów Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego

Grzegorz Frydryk, *O chorobie kołtunem zwanej*, 2017, linoryt i grafika cyfrowa, fot. z archiwum autora

Legendy Rzeszowskie Marka Czarnoty to projekt badawczy, do którego zaproszeni zostali pracownicy i studenci Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przeprowadzony został w roku akademickim 2016/17. Wzięły w nim udział 33 osoby. Zaproszeni autorzy ilustracji to: prof. zw. Stanisław Białogłowicz, Dominika Biela, dr hab. Łukasz Cywicki, mgr Marcin Dudek, dr Grzegorz Frydryk, Artur Futyma, Aleksandra Garbacz, dr hab. Wiesław Grzegorczyk, mgr Marek Haba, Karolina Handermänder, dr hab. Joanna Janowska-Augustyn, Paulina Kaczmarek, Katarzyna Konsur, Natalia Krzywda, Stanisław Lifar, mgr Natalia Łach, dr hab. Marlena Makiel-Hędrzak, Magdalena Niżnik-Misiak, Wiktoria Ostrowska, dr hab. Janusz Pokrywka, dr hab. Marek Pokrywka, Arkadiusz Popek, dr hab. Jarosław Sankowski, Bogusław Stopyra, Małgorzata Stopyra, mgr Aneta Suslennikow, dr hab. Renata Szyszlak, Justyna Świetlik, Magdalena Trojnar, dr Magdalena Uchman, Irena Walat, Monika Ziobro.

Pierwotnym zamierzeniem organizatorów było stworzenie możliwości współpracy pedagogów, uprawiających różne dziedziny sztuki, pracujących na jednym wydziale, a także włączenie do projektu studentów realizujących programowy przedmiot: media rysunkowe – ilustracja. Dobrą formą współdziałania artystów są wydawnictwa katalogowe, jednak dotyczą one rzeczy lub obiektów, które już powstały, bądź są formą dokumentacji działań artystycznych. Chcąc ożywić tę zależność, postanowiliśmy skupić artystów w projekcie, który wynika z bieżącego działania. Książka Marka Czarnoty pt. *Podania, legendy i opowieści z Rzeszowa i okolic* podsunęła nam myśl o połączeniu tekstu i obrazu – ilustracji, których autorami byłiby artyści i studenci¹. I tak powstała grupa twórców – ilustratorów. Wybór legendy należał do autora ilustracji, który kierował się własnymi kryteriami w poszukiwaniu tytułowej przestrzeni własnej wyobraźni.

Gatunek literacki, jakim jest legenda – opowieść, w pierwotnej formie przekazywana ustnie, spisana wciąż zawiera pierwiastek fantazji, osnuty na bazie historii przekazanej i zapamiętanej. Ta właśnie możliwość przemiany, nawarstwiania się treści – proces, który może trwać nieustannie, na chwilę utrwalaony zostaje w formie zbioru – książki – nagrania, jednak nadal stanowi żywą tkankę, prowadząc dialog z odbiorcą. Dialog – inspiracja tą nieokreśloną przestrzenią, wolną od zobowiązań prawdy historycznej, może stać się materią w rękę twórcy, zachowując cechy nieodkrycia faktów, a jednocześnie posiadając swoistą konstrukcję słowa. *Narracja*, słowo, które dla twórcy sztuk wizualnych raz jest bardzo ważne, innym razem mniej, niekiedy przyjmuje formułę ilustracji. Prezentowane prace są różnorodne, kreują świat w wymiarze subiektywnym. Artefakty powstają na bazie przełożenia słowa zawartego w utworze literackim na obraz. Biorąc pod uwagę fakt, iż projekt jest pracą zbiorową, prezentującą 32 autorów ilustracji, mamy do czynienia ze spotkaniem się różnych indywidualności twórczych, prezentujących własną charakterystyczną stylistykę

¹ M. Czarnota, *Podania, legendy i opowieści z Rzeszowa i okolic*, Rzeszów 2009.

wypowiedzi artystycznej. Jest to ciekawe tak dla odbiorcy, jak i dla samego autora ilustracji legendy.

Ze zbioru powstałych prac został opracowany album będący efektem wspólnej pracy – działań ilustratorów, projektantów oraz wydawców. Koncepcja oprawy należy do Oficyny Wydawniczej Zimowit. Nad projektem

graficznym publikacji pracowały: dr hab. Dorota Sankowska, prof. UR, mgr Aneta Suslinnikow, mgr Natalia Łach. Do tej pory zostały wydane jedynie egzemplarze promocyjne i autorskie, mamy jednak nadzieję, że w przyszłości otrzymamy fundusze na druk większej liczby egzemplarzy.

Monika Ziobro, *Żabnik i Pogwizdoł*, 2017, digital painting, fot. z archiwum autorki

Marek Pokrywka, *Kościelnica*, 2017, collage, fot. z archiwum autora

Marlena Makiel-Hędrzak, *Studziarskie źródelko*, 2017, ołówek i akwarela na papierze, fot. z archiwum autorki